

[Život, reagování a vnímavost]

Život je nerozlučně spjat s reagováním, která zase předpokládá vnímavost. Čím je živá bytost vnímavější, tím dosahuje vyšší úrovně, vyšší kvality života. Vyšší vnímavost je však vždycky nutně spojena s jakousi adresnou soustředěností na něco určitého, jež je na druhé straně vyvážena či vykoupěna (eventuelně zaplácena) jakýmsi nedbáním na vše ostatní. Na nižších úrovních, než je lidská, hrají značnou úlohu tzv. instinkty a tzv. akční systémy. Ty mohou být odstartovány zcela určitými popudy, přičemž – podle okolností – je jakákoli vnímavost vůči ostatním popudům buď zcela potlačena anebo přísně podřízena vnímavosti vůči popudu hlavnímu. Instinkty přitom nejsou navzájem provázány v nějaký vyšší systém a jsou na sobě do velké míry nezávislé (zejména nepředstavují logicky skloubené složky). Modus jejich spolupráce má pouze historický základ (ve smyslu „historické báze reakční“). Poměrně často shledáváme některé instinktivní reakce málo účinnými a někdy dokonce zcela zbytnými – jsou to jakési relikty, jejichž smyslnost byla už dávno oslabena nebo se dokonce zvrhla v cosi nesmyslného: to v případě, kdy určité zafixované reakce odpovídaly kdysi okolnostem, jež mezitím prošly velkými a rychlými proměnami.

(Písek, 990922-3.)